

ноша мъжко се подава и не
тако се подчинява.

Каквото казахме за тълесните
навици, същото важи и за духов-
нитъ. Най-хубавото на душата е
правдата, истината, човѣщината,
любовта. Искашъ да научишъ
детето да обича справедливостта,
да не краде, да не лъже, да не
клевети, да помага, да не злорадствува, да пази общественото,
да обича човѣшкото у човѣка.
Нѣма другъ методъ. Пакъ сѫщия
ще употребиши: **дай му при-
мѣръ, упражнявай го, повтаряй**
**то винаги и всѣкога неизмѣн-
но.** Какъ? просто така, както си
тече животътъ. Покажи му и при-
мира на другитѣ. И винаги и
всѣкога повтаряй: „Помисли си,
акво щѣше да бѫде на
тебе, сине, ако ти откраднатъ
бреката, писалката, хлѣба, поми-
ли, ако на тебе ти дадатъ съ-
еточна мѣрка, ако те ударятъ
камъкъ по главата, ако те
зъснатъ въ рѣката. Помисли,
акво щѣше да бѫде за настъ,
ко ни запалятъ плѣвната, снопи-
тъ, кѣщата; ако ни изтровятъ
юкошкитѣ, кучетата, овцетѣ?“

Но най-страшното и най-грозното
за всички хора е когато нѣкой
граби и разсипва **общото нѣщо,**
общото богатство, общия
трудъ. Пази чуждото както па-
зишъ своето, а **общото пази**
повече отъ своето. Пита се,
какъ може детето да разбере и
проумѣе тѣзи нѣща. Детето всичко
разбира и всичко вижда. Стига
да помнишъ, че съ детето ще
говоришъ, като съ разуменъ чо-
вѣкъ. Въ година, две, петь, де-
сеть съ стотици случаи ще имашъ
да преценявашъ и упражнявашъ
съ детето правдата, любовта,
истината. Всѣки денъ животът е
пъленъ съ дѣла.

Обаче, крадешъ ли отъ съседа,
крадешъ ли отъ общинската гора,
отъ училищнитѣ имоти, отъ чер-
ковнитѣ, крадешъ ли макаръ и
най-скрито и най-малко, кога — ко-
га детето ще разбере и ще про-
умѣе, и тогава тежко на родители,
тежко и на деца. Тѣй е съ убий-
ството, подпалването, съ лѣжата,
съ чапкънлѣка, съ пиянството,
клюкарството и пр. **Нищо скри-**
то отъ детето не остава.

